

Activitatea sportivă a Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu în perioada interbelică

Raul-Marian TODOR

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe
Lucian Blaga University of Sibiu, Faculty of Science
Personal e-mail: todor_raul@yahoo.com

Sporting activities at Gheorghe Lazăr State High School of Sibiu between the two World Wars

This article focuses on the sports activities carried out by the students attending “Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu, during the inter-war period. The activities displayed there were both from the scouting area (field trips, socials) and from the sports area (ice-skating, sled riding, swimming, football, volleyball, athleticism and gymnastic) and were executed in connection with the analytical curriculum, but also within the already created bodies („Sunrise” sports society and „Negoiul” scout cohort). The high school students did not miss the inter-school competitions from Blaj held with the occasion of the celebrations of 3/15 May 1923, 1924 and 1934, where they received various distinctions (fourth place with reward, bronze statue given by the Ministry of National Education). In addition to the “gymnastic performances” held on various occasions during this period, other manifestations are worth mentioning, such as the national competition of oina (1928), the regional inter-school championships of athletics and volleyball (1932) and the sport festivity of 20th May 1934. The attention given to physical education was possible as a result of the dedication and involvement of elite professors such as C. M. Ionescu, Dumitru Branga and Octavian Salvan.

Keywords: Sibiu, Transylvania, contests, sport, gymnastic, education system.



În perioada interbelică, în Liceul de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu s-au desfășurat numeroase activități cu caracter sportiv și au luat naștere organizații, precum Societatea sportivă „Răsăritul”¹ și Cohorta cercetașilor „Negoiul”.

După anul 1918, se pun bazele Cohortei „Negoiul” a cercetașilor în care au intrat cei 360 de elevi ai instituției dar și grupuri din alte școli (Școala de meserii/țesătorie din Cisnădie, Școala medie/civilă din Sibiu și Școala Comercială din Sibiu)². Între activitățile la care participă elevii Liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu se pot menționa și cele de foot-ball³ dar și cele cercetășești (excursii, șezători). Asemenea altor exemple

din epocă, elevii liceului s-au grupat într-o societate sportivă școlară, în cadrul căreia se practicau diverse discipline sportive: patinaj, săniat, înot și gimnastică. O prezență numeroasă a elevilor liceului (320), sub conducerea profesorilor C. M. Ionescu și Octavian Salvan este menționată la concursurile interșcolare organizate cu prilejul sărbătorilor de la Blaj din 14-15 mai 1923. Anuarul instituției de învățământ sibiene redactat în acest an școlar, menționează și existența așa-numitului Fond al clubului sportiv al elevilor (286 lei).⁴ Participarea la serbările de la Blaj din anul 1923 a elevilor sibiieni într-un număr semnificativ (400) este consemnată și în presa timpului:

„Primii cari au sosit au fost elevii liceului «Gheorghe Lazăr» din Sibiu, care deși anunțați că nu pot fi primiți decât în număr de cel mult 40, au venit aproape 400, vestind prin aceasta pe toți cari sunt datori să înțeleagă, că trebuie găsit expedientul ca pe viitor să nu se mai pună nici o stavilă în calea afluenței tot mai bogate a școlilor, cari doresc să vină la Blaj-pentru a lua pildă și îndemn dela vechea lui școală de muncă stăruitoare și însuflețire curată.”⁵

Cei 400 elevi conduși de Ioan Isaicu, Octavian Salvan și C. M. Ionescu au avut o echipă ce a executat exerciții libere cu și fără bastoane, cu ocazia „*producțiilor de gimnastică*” din Piața Inocențiu Micu-Clain.⁶ Demn de remarcat este și faptul că, între instituțiile de învățământ distinse cu mențiuni cu laudă s-a aflat și Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu.⁷

Membrii Cohortei „Negoiul” au participat la serbările de la Blaj din 3/15 mai 1924, alături de 40 de elevi ai liceului, coordonați de profesorii Zaharie German/Gherman, Ioan Anușca, Mihail Stoia, Ioan Isaicu și C. M. Ionescu. În decursul acestui an, cercetașii au derulat și alte activități cu caracter sportiv, precum gimnastică, săniat și vâslit.⁸ Presa timpului consemnează între cele peste 50 de școli și peste 1500 de elevi prezenți la Blaj în mai 1924 și pe elevii Liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu (30), conduși de trei profesori.⁹

Conducerea centuriei de cercetași și funcția de președinte al Societății sportive „Răsăritul” era asumată de către profesorul Dumitru Branga, secretar al O.N.E.F.-ului (Oficiul Național pentru Educație Fizică). Absolvent al cursurilor de comandanți de la Breaza, acesta era implicat în activitățile demonstrative și de popularizare ale organizației „Șoimii Carpaților” unde avea un curs de două ore de gimnastică suedeză pe săptămână. A fost prezent la adunările ASTREI de la Nocrich și Avrig, iar la Brașov a avut o demonstrație de gimnastică cu șoimi și șoimane în fața M. S. Regele Carol II. Colecția de gimnastică a școlii includea aparatele necesare exercițiilor de gimnastică germană și suedeză. Între achiziții se pot menționa saltele de pânză umplute cu iarbă de mare (3 buc.), funie groasă de 8 m pentru exercițiile suedeze și frânghii pentru urcare și coborâre de 4-4 1/2 (2 buc.).¹⁰

Anul școlar 1924-25 s-a caracterizat prin intensificarea interesului față de diversele activități sportive (vâslit, înot, patina, săniat), iar la final (18 iunie 1925) a avut loc examenul de gimnastică sub supravegherea maestrului C.M. Ionescu unde cei mai pregătiți elevi au fost distinși de juriu cu premii constând din obiecte.¹¹

În perioada 1925-1926 în cadrul liceului s-a remarcat activitatea cercetașilor liceului din Cohorta „Negoiul” care au avut șezători săptămânale strict axate pe instrucția cercetașească, conferințe, piese de teatru, excursii și puncte muzicale. Nu au lipsit, cum era firesc

exercițiile gimnastice, patinajul, înotul, basketball, foot-ball și săniatul. Cu mici intervenții (repararea picioarelor la capră și cal; îmbrăcarea calului cu piele de vițel), aparatele din colecția de gimnastică a liceului se află într-o stare de funcționare excelentă.¹²

Maestrul de gimnastică C. M. Ionescu era directorul terenului sportiv al O. N. E. F. și a fost implicat în activitățile de amenajare a terenului de sport din localitate. Colecția gimnastică a liceului din anul școlar 1926-1927 a necesitat anumite reparații la podea și la aparatele defecte, iar achizițiile au fost puține (un disc și o pereche de mănuși de box).¹³ Terenul de sport a găzduit în perioada 20-21 mai 1928 concursul de oină pe țară la care au participat și reprezentanții Ministerului Instrucțiunii, C. Kirîțescu (secretar general) și P. Marinescu (inspector general). Pe lângă acest eveniment de maximă importanță, sala teatrului comunal a mai găzduit în primăvară încă două „*producțiuni de gimnastică*”, desfășurate de asemenea cu concursul lui C. M. Ionescu (18 februarie, 8 martie 1928). Fotografii/imagini ale celor două evenimente (11 buc.) au împodobit ulterior sala de gimnastică, unde s-au realizat anumite reparații curente și s-a investit considerabil în realizarea unui tavan, dotare necesară în vederea încălzirii. Colecția de gimnastică a inclus achiziția de materiale sportive, necesare activităților derulate de Societatea „Răsăritul”.¹⁴

În anul școlar 1928-29, pe lângă alte evenimente școlare a existat și o „*producție de gimnastică*” (mai 1929), organizată de către C. M. Ionescu iar veniturile rezultate au fost direcționate către construcția internatului liceului. După exproprierea terenului de sport, conducerea liceului a solicitat în numeroase rânduri ajutorul autorităților „...*fără ca vitrega conducere a orașului Sibiu să fi designat în schimb un alt teren pentru sportul elevilor*”. În ciuda acestui impediment major, serbarea de gimnastică s-a desfășurat pe terenul de sport al O. N. E. F.¹⁵ Educația fizică în anul școlar următor s-a desfășurat în bune condiții, în conformitate cu programa analitică, iar colecția de gimnastică nu a mai înregistrat alte achiziții, existând aparatura necesară unei instrucții adecvate.¹⁶

În perioada 1930-1931, conducerea liceului s-a concentrat între altele și pe sala și colecția de gimnastică, îmbogățită cu planșe ilustrând mișcări gimnastice și material adecvat atletismului ușor și jocurilor sportive (prăjini din bambus, ștafete, discuri, plasă de woley-ball, mingi, greutăți).¹⁷

Dumitru Branga a organizat campionatele interșcolare regionale de atletism și de woley-ball (21-22 mai 1932) și a avut un curs de gimnastică și sport în stațiunea balneo-climaterică de la Călimănești (iulie-august 1932). În plus, a fost corespondent sportiv al ziarului „Cuvântul” și a supravegheat echipa de dansuri naționale a liceului, prezentă la festivalurile Octavian Goga și al cercului româno-cehoslovac

„Yarnik-Bârseanu”. Nu a omis nici activitatea specifică, întocmind fișele antropometrice ale claselor B. Pe lângă numeroasele reviste existente în biblioteca elevilor și a profesorilor („Cosînzeana”, Cluj; „Boabe de grâu”, București; „Revista Învățământului”, București; „Convorbiri literare”, București; „Fântâna darurilor”, București, etc.) se remarcă și abonament la „Buletinul educației fizice”, editat la București.¹⁸

Anul școlar 1931-32 se evidențiază prin realizarea fișelor pentru elevi și îmbogățirea colecției de gimnastică cu mingi, materiale specifice atletismului de stadion (greutăți, discuri, ștafete, prăjini pentru săritura în înălțime) și cu aparate pentru antropometrie (spirometru, dinamometru, pelviometru, compas).¹⁹

Pe elevii de la Liceul „Gheorghe Lazăr” îi regăsim din nou la serbările de la Blaj din mai 1934, prilej cu care obțin locul III (Statueta de bronz a Ministerului Instrucțiunii Publice) la care au renunțat colegii de la Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov. Nu este singurul caz în acest an, deoarece și câștigătorii premiului I/Steagul Blajului, respectiv Liceul de băieți din Blaj au renunțat în favoarea oaspeților de la Liceul „Radu Negru” din Făgăraș.²⁰ Aceștia au mai luat parte și la alte evenimente, ca spre exemplu: *A III-a Jamboree Națională* (Mamaia-Constanța, vara 1934) și concursurile organizate de *Tinerimea Română* (aprilie 1934). Însă, cea mai mare serbare sportivă, aflată sub patronajul Gen. de divizie V. Economu, comandantul C. VII A. a fost organizată la 20 mai 1934, cu concursul altor unități de învățământ (școlile primare și secundare din Sibiu, Școala de Ofițeri de Infanterie „Principele Carol”).²¹

În perioada directoratului lui Gheorghe I. Nicolescu, ce corespunde anilor 1933-1937 au fost înlocuite elementele de mobilier din sălile de curs, de muzică, desen, biblioteci, muzee, inclusiv din sala de gimnastică.²²

În esență, perioada interbelică din evoluția Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu este una de excepție și din prisma interesului acordat educației fizice și dezvoltării armonioase a elevilor, cărora le-au fost concepute inclusiv fișe antropometrice. Perioada directoratului lui Ioan Bunea se caracterizează prin atenția permanent acordată dotării bazei tehnico-materiale/colecției de gimnastică cu instrumentele necesare (greutăți, frânghii, mănuși de box, plasă de woley-ball, mingi, greutăți, saltele umplute cu iarbă de mare, discuri, ștafete, prăjini din bambus pentru săritura în înălțime, cal, capră) și cu aparate pentru antropometrie (spirometru, dinamometru, pelviometru, compas), repararea rechizitelor deteriorate și modernizarea și încălzirea sălii de gimnastică. Importanța manifestată de elevi față de activitățile sportive (exerciții gimnastice, patinajul, înotul, basketball, foot-ball, săniat) a fost posibilă și prin implicarea și determinarea unor profesori de elită precum C. M. Ionescu, Dumitru Branga și Octavian

Salvan. Pe lângă orele de educație fizică prevăzute în programa analitică, activitățile sportive se mai derulau într-un cadru adecvat în cadrul Cohortei „Negoiul” și la Societatea sportivă „Răsăritul”.

Liceul de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu a fost reprezentat și distins cu premii (mențiuni cu laudă, Statueta de bronz a Ministerului Instrucțiunii Publice) la concursurile interșcolare organizate la Blaj, cu prilejul sărbătorilor din 3/15 mai 1923, 1924 și 1934, considerate drept cele mai mari manifestări școlare sportive din epocă.

Note:

1. Cosmin-Crăciun Cruciat, *Istoria Colegiului Național „Gheorghe Lazăr” din Sibiu de la origini până în anul 2017*, Editura Andreiana, Sibiu, 2017, p. 277.
2. *Anuarul II al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1920-1921*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1921, p. 36sq.
3. *Anuarul I al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1919-1920*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul Tipografiei „Carpații”, Sibiu, 1920, p. 25.
4. *Anuarul IV al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1922-1923*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1924, p. 90, 92, 103.
5. „Unirea. Foaie bisericească politică”, Anul XXXIII, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 19 Maiu 1923, p. 1.
6. *Anuarul Institutelor de învățământ gr. cat. din Blaj. Liceul de băieți, Liceul și școala primară de fete, Școala normală, Școala de aplicație, Școala învățăceilor de meserii și negustorii pe anul școlar 1922-1923*, Tipografia Seminarului Teologic gr. cat., Blaj, 1923, p. XVIII.
7. „Unirea Poporului”, Anul V, Nr. 20, Blaj, la 27 mai 1923, p. 2; „Unirea. Foaie bisericească politică”, Anul XXXIII, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 19 Maiu 1923, p. 3.
8. *Anuarul V al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1923-1924*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1925, p. 76, 92.
9. „Unirea Poporului”, Anul VI, Nr. 20, Blaj, Duminică, la 18 Mai 1924, p. 1sq; „Unirea. Foaie bisericească politică”, Anul XXXIV, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 17 Maiu 1924, p. 2./ lista școlilor participante.
10. *Anuarul XIV al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu. Anul școlar 1932-33*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1934, p. 68.
11. *Anuarul VI al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu 1924-1925*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1926, p. 76, 85.
12. *Anuarul VII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu 1925-1926*, Tiparul institutului de arte grafice



- „Dacia Traiană”, Sibiu, 1927, p. 42sq, 55.
13. *Anuarul VIII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1926-1927*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1928, p. 66, 69.
14. *Anuarul IX al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1927-1928*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1929, p. 48, 60, 63.
15. *Anuarul X al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1928-1929*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1930, p. 61, 73.
16. *Anuarul XI al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1929-1930*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1931, p. 53, 62.
17. *Anuarul XII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1930-1931*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1932, p. 55.
18. *Anuarul XIII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1931-1932*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1933, p. 48sq.
19. *Ibidem*, p. 51.
20. „Unirea. Foaiete bisericească politică”, Anul XLIV, Nr. 20, Blaj, Sâmbăta, 19 Maiu 1934, p. 2./lista premiilor din 1934; „Unirea Poporului”, Anul XVI, Nr. 20, Blaj, la 20 Maiu 1934, p. 1-5.
21. *Anuarul XV al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1933-1934*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1935, p. 54sq.
22. Ioan Stanciu, *Istoricul Liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu. 250 ani de la întemeierea lui 1692-1942*, Institutul de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1943, p. 196.

Bibliography:

- Anuarul I al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1919-1920*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul Tipografiei „Carpații”, Sibiu, 1920, p. 25./ *The First Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1919-1920*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of the „Carpathians Printing House”, Sibiu, 1920, p. 25.
- Anuarul II al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1920-1921*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1921, p. 36sq./ *The Second Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1920-1921*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1921, p. 36 sq.
- Anuarul IV al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1922-1923*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1924, p. 90, 92, 103./ *The Fourth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1922-1923*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic

- Arts, Sibiu, 1924, p. 90, 92, 103.
- Anuarul V al Liceului de Stat Gheorghe Lazăr din Sibiu 1923-1924*. Publicat de Dr. I. Bunea, director, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1925, p. 76, 92./ *The Fifth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1923-1924*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1925, p. 76, 92.
- Anuarul VI al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr” din Sibiu 1924-1925*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1926, p. 76, 85./ *The Sixth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1924-1925*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1926, p. 76, 85.
- Anuarul VII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1925-1926*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1927, p. 42sq, 55./ *The Seventh Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1925-1926*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1927, p. 42 sq, 55.
- Anuarul VIII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1926-1927*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1928, p. 66, 69./ *The Eighth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1926-1927*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1928, p. 66, 69.
- Anuarul IX al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1927-1928*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1929, p. 48, 60, 63./ *The Ninth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1927-1928*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1929, p. 48, 60, 63.
- Anuarul X al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1928-1929*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1930, p. 61, 73./ *The Tenth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1928-1929*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1930, p. 61, 73.
- Anuarul XI al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1929-1930*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1931, p. 53, 62./ „*The Eleventh Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1929-1930*. Published by director Dr. I. Bunea, the Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1931, p. 53, 62.
- Anuarul XII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1930-1931*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1932, p. 55./ *The Twelfth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from*

- Sibiu 1930-1931*. Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1932, p. 55.
- Anuarul XIII al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1931-1932*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1933, p. 48sq./ „*The Thirteenth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1931-1932.*” Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1933, p. 48 sq.
- Anuarul XV al Liceului de Stat „Gheorghe Lazăr”- din Sibiu 1933-1934*, Tiparul institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1935, p. 54sq./ *The Fifteenth Yearbook of „Gheorghe Lazăr” State High School from Sibiu 1933-1934.*” Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1935, p. 54 sq.
- Anuarul Institutelor de învățământ gr. cat. din Blaj. Liceul de băieți, Liceul și școala primară de fete, Școala normală, Școala de aplicație, Școala învățăceilor de meserii și negustorii pe anul școlar 1922-1923*, Tipografia Seminarului Teologic gr. cat., Blaj, 1923, p. XVIII./ *The Annual of the Education Institutes gr. cat. from Blaj. High School for Boys, High School and Secondary School for Girls, Normal School, Active Application School, School for the Apprentices and Merchants on the school year 1922-1923*, Typography of the Theological Seminary gr. cat., Blaj, 1923, p. XVIII.
- Cosmin-Crăciun Cruciat, *Istoria Colegiului Național „Gheorghe Lazăr” din Sibiu de la origini până în anul 2017*, Editura Andreiana, Sibiu, 2017, p. 277./
- Cosmin-Crăciun Cruciat, *The History of „Gheorghe Lazăr” National College of Sibiu from its origins to the year 2017*, Andreiană Publishing House, Sibiu, 2017, p. 277.
- Ioan Stanciu, *Istoricul Liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu. 250 ani de la întemeierea lui 1692-1942*, Institutul de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1943./ Ioan Stanciu, *History of the „Gheorghe Lazăr” High School in Sibiu. 250 years since its foundation 1692-1942*, Typography of „Dacia Traiană” Institute of Graphic Arts, Sibiu, 1943.
- „*Unirea Poporului*”, Anul V, Nr. 20, Blaj, la 27 mai 1923, p. 2; Anul VI, Nr. 20, Blaj, Duminică, la 18 Mai 1924, p. 1sq; Anul XVI, Nr. 20, Blaj, la 20 Maiu 1934, p. 1-5./ „*The Union of the People*”, V, No. 20, Blaj, 27th May 1923, p. 2; VI, No. 20, Blaj, Sunday, 18th May 1924, p. 1 sq; XVI, No. 20, Blaj, 20th May 1934, p. 1-5.
- „*Unirea. Foaie bisericească politică*”, Anul XXXIII, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 19 Maiu 1923, p. 1, 3; Anul XXXIV, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 17 Maiu 1924, p. 2./ lista școlilor participante; Anul XLIV, Nr. 20, Blaj, Sâmbătă, 19 Maiu 1934, p. 2./ „*Unirea. Political Church Sheet*”, XXXIII, No. 20, Blaj, Saturday, 19th May 1923, p. 1, 3; XXXIV, No. 20, Blaj, Saturday, 17th May 1924, p. 2; XLIV, No. 20, Blaj, Saturday, 19th May 1934, p. 2.

